

CZU 75.036(498)“19”(092)

NUDURI ÎN PICTURA ROMÂNEASCĂ

NUDES IN ROMANIAN PAINTING

Radu MOȚOC

Abstract: Romfilatelia puts into circulation on February 15th, 2019 the postage stamp issue entitled *Nudes in Romanian painting*, which illustrates the most appreciated works of this kind belonging to the painter Nicolae Grigorescu. The Romanian painting dates from the late 19th century through Gh. Asachi, Ion Negulici, C. Daniel Rosenthal, C. Lecca, Mișu Popp, G. Tattarescu și Theodor Aman, who prepared the ground for N. Grigorescu's affirmation. For the value of the paintings, N. Grigorescu was the first plastic artist to become a member of the Romanian Academy.

Keywords: Romanian painting, nudes, Nicolae Grigorescu

O interesantă emisiune filatelică pusă în circulație pe data de 15 februarie 2019 de către **Romfilatelia** se referă la **NUDURI ÎN PICTURA ROMÂNEASCĂ**.

Cum nudul nu era promovat în arta bizantină și religia creștină, primele lucrări artistice la noi în România au fost realizate de **Nicolae Grigorescu**.

Pictura românească s-a afirmat în secolul al XIX-lea prin: Gh. Asachi, Ion Negulici, C. Daniel Rosenthal, C. Lecca, Mișu Popp, G. Tattarescu și Theodor Aman, care au pregătit terenul pentru afirmarea lui N. Grigorescu.

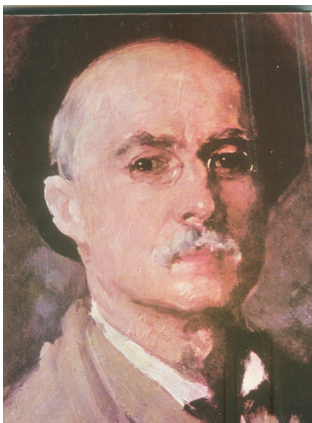

Fig. 1 Autoportretul lui N. Grigorescu

N. Grigorescu s-a născut în satul Pitaru din jud. Dâmbovița, în ziua de 15 mai 1838, și era al șaselea copil al familiei¹.

Satul Pitaru era la 45 km. de București și era moșia boierului Filip Lenș. Tatăl lui Grigorescu era administratorul moșiei și a conacului boieresc. Tatăl moare în 1843, obligând familia să ceară adăpost cu cei șapte copii la sora mamei din București, în mahalaua Cărămidari. În această mahala era un pictor, Anton Chladek, care i-a permis lui Grigorescu să vină în atelierul lui pentru a învăța pictura, timp de doi ani. Specialitatea lui Chladek erau portretele în miniatură, dar picta și icoane, care au devenit interesante pentru micul Nicolae. Relația dintre Grigorescu și Chladek a fost povestită de pictor lui Al. Vlahuță, care avea să scrie o carte dedicată lui N. Grigorescu, publicată în anul 1910².

George Oprescu avea să consemneze: „Știa să facă iconiță atractivă și frumos colorată. Cu iconițele subsioară, el va străbate străzile și piețele aglomerate ale Capitalei în anul 1853”³.

¹ Al. Vlahuță, Pictorul N. I. Grigorescu, Ed. Tineretului, 1969, pag. 8

² George Oprescu, Nicolae Grigorescu, Ed. Meridiane, București, 1963, pag. 12

³ *Ibidem*, pag. 15

Primele icoane de mari dimensiuni de la Băicoi, din biserica zidită de prințesa Trubețkoi, a constituit un debut senzațional. Au urmat picturile religioase de la Căldărușani și Zamfira, și nu în ultimul rând cele de la Agapia, terminate în anul 1860, care constituie o culme a artei noastre religioase de tip academic⁴.

La mănăstirea Zamfira, avea să-l întâlnească pe călugărul Isaiia Piersiceanu, om umblat în Occident, de la care Grigorescu a putut afla multe despre viața artistică din Apus. A avut șansa să-l cunoască și pe viitorul mitropolit al Țării Românești, Iosif Gheorghian. Cei doi preoți au trezit dorința lui Grigorescu să meargă să studieze la Paris. Întâmplarea face ca Mihail Kogălniceanu să viziteze mănăstirea Agapia, și să rămână uimit de talentul celui care a executat compozițiile murale. Promisiunea lui Kogălniceanu de a-i acorda o bursă pentru Paris se materializează în toamna anului 1861.

La Școala de Arte din Paris, pentru care primise bursa, trebui să intre prin concurs, pe care îl trece înaintea lui Renoir, care concurase și el. Descoperă valoarea grupului de la Barbizon, unde va merge în vara anului 1862, împreună cu Rousseau, Courbet, Millet, Corot, Diaz, Monet și Renoir⁵.

Fig. 2 Plicul „prima zi” cu tabloul **Bacanta** și **Înainte de baie**

În anul 1866, este invitat să expună alături de tinerii pictori din Fontainebleau câteva tablouri. Împăratul Napoleon III, vizitând expoziția, cumpără din lucrările lui Grigorescu o **creangă cu măr înflorit** și un studiu care reprezenta un **cap de femeie**. A doua zi toate lucrările pictorului erau vândute.

Va fi invitat și la Salonul din Paris în anul 1869, unde va expune multe tablouri selectate de el.

În București, era invitat în societatea de elită, precum era: familia Stăncescu, profesorul botanist Grecescu, chimistul Bernath și doctorul Davila, a cărui soție, Ana Racoviță, era din familia Goleștilor, care întreținea legături de prietenie cu protipendada

⁴ *Ibidem*, pag. 15

⁵ *Ibidem*, pag. 18

Bucureștiului. Dar trebuie menționată și legătura pictorului cu familia V. A. Urechia, care patrona viața culturală din Capitală.

Triumful lui din București va avea loc în anul 1873, când expune 146 de tablouri în expoziția *Amicilor belezilor arte*⁶.

Pentru valoarea picturilor, N. Grigorescu a fost primul artist plastic care a devenit membru al Academiei Române.

Femeia tânără îl atrăgea mult pe pictor, așa se explică aceste nuduri care emană atâta farmec feminin, acea căldură din trupul femeii, acel flux nervos ce străbate ființa ei tânără.

Pe timbrul cu valoarea nominală de **2 lei** este ilustrată imaginea tabloului **Bacanta**, considerat cel mai reușit dintre toate nudurile pe care le-a pictat Nicolae Grigorescu.

Timbrul care reproduce lucrarea **După baie** are valoarea de **3 lei**, în care personajul este văzut din spate, manieră picturală ce pune mai bine în valoare linia delicată a formelor.

Fig. 3 Plicul „prima zi” cu lucrarea **După baie** și **Intrând în baie**

Pictura **Întrearea în baie** ilustrează timbrul cu valoarea de **5 lei**, iar timbrul cu valoarea de **19 lei** redă pictura **Înainte de baie**, care păstrează armonia cromatică, finețea formelor și redă ambianța peisaj-lumină, plină de lirism și îndemn la visare.

Plicul „prima zi” prezintă pictura **Nudul pe malul mării**, care conturează, pe fundalul mării și al cerului, silueta elegantă și nobilă a unei femei privind romantic într-o parte. Această pictură făcută pe malul Mării Negre, în dreptul localității *Viile*, de lângă Constanța, a avut drept model un personaj feminin cunoscut sub numele de *Zettina Urechia*.

PS. Informațiile tehnice filatelice au fost furnizate de Romfilatelia prin buletinul tehnic al emisiunii.

⁶ *Ibidem*, pag. 28